

(3 Hours)

[Total Marks: 100]

- N.B. 1. All questions are compulsory**
2. All questions carry equal marks

Q. 1. Write any **two** questions of the following.

- What is Agriculture? Explain the characteristics of agriculture.
- Explain the role of agriculture in the Indian economy.
- Explain the reasons for low productivity of Indian agriculture.

Q. 2. Write any **two** questions of the following.

- What is land? Explain the characteristics of land.
- Explain the causes of soil erosion.
- Suggest remedial measures for soil conservation.

Q. 3. Write any **two** questions of the following.

- Explain the role of fertilizers in increasing agricultural productivity.
- State the different types of fertilizers.
- State the importance of pesticides in increasing agricultural productivity.

Q. 4. Write any **two** questions of the following

- What is farm business management? Explain the objectives of farm business management.
- Explain the principles of farm business management.
- Explain the importance of land as a factor of agriculture production in detail.

Q. 5. Write any **two** short notes of the following.

- Nature of Agriculture
- Chemical Characteristics of land
- Importance of Seeds
- Characteristics of Labour in farm business Management

मराठी रूपांतर
[वेळ : ३ तास]

[गण : १००]

- सूचना : 1. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत

प्र. १. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) कृषी म्हणजे काय? कृषी व्यवसायाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
ब) भारतीय अर्थव्यवस्थेत शेतीची भूमिका स्पष्ट करा.
क) भारतीय शेतीची उत्पादकता कमी असण्याची कारणे स्पष्ट करा.

प्र. 2. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) मृदा म्हणजे काय? मृदेची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
ब) जमिनीच्या धूपेची कारणे स्पष्ट करा.
क) भू-संवर्धनासाठी उपाय सुचवा.

प्र. 3. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) शेतीचे उत्पादकता वाढविण्यासाठी खतांची भूमिका स्पष्ट करा.
ब) खतांचे विविध प्रकार कोणते ते सांगा?
क) शेती उत्पादनवाढीमध्ये किटकनाशकांचे महत्त्व सांगा.

प्र. 4. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन म्हणजे काय? कृषी व्यवसाय व्यवस्थापनाचे उद्देश स्पष्ट करा.
ब) कृषी व्यवसाय व्यवस्थापनाची तत्वे स्पष्ट करा.
क) शेती उत्पादनाचा घटक म्हणून जमिनीचे महत्त्व स्पष्ट करा.

प्र. 5. खालीलपैकी कोणत्याही दोन टिपा लिहा.

- अ) कृषी व्यवसायाचे स्वरूप
ब) मृदेची रासायनिक वैशिष्ट्ये
क) बी बियाणांचे महत्त्व
ड) कृषी व्यवसाय व्यवस्थापनात श्रमाची वैशिष्ट्ये